

Здрава пчела

Брой 9 януари 2006 г.

Новинарче

**ФИРМА
„ПРИМАВЕТ-СОФИЯ“
ООД**
спонсор на
**Международен
симпозиум Апимондия
2006** беше удостоена
със специална награда
за участието и на
Апиекспо 2006 и за
активна подкрепа при
организиране на
симпозиума.

фирма
„Примавет–
София“
поздравява
пчеларите с Деня
на пчеларя
Св. Харалампий.

**БЛАГОСЛОВЕН
ДА БЪДЕ ТРУДЪТ
НА ПЧЕЛАРИТЕ
И ПЧЕЛИТЕ!!!**

ст.н.с. д-р К. Гургулова съветва:

Как с Нозестат да спрем развитието на нозематозата през пролетта?

Нозематозата е една от най-разпространените болести по възрастните пчели, която се причинява от едноклетъчния паразит *Nosema apis*, паразитиращ предимно в епителните клетки на стената на средното черво. Това е типичен вътрешноклетъчен паразит, който извън организма на гостоприемника съществува само под формата на спора, която има четирилойна обвивка, осигуряваща значителна устойчивост на външни влияния. При попадане с храната или водата в храносмилателния канал на пчелата спората започва да се размножава в епителните клетки на гостоприемника. Тези клетки се увреждат, част от тях умират и отпадат от стената на червото, като заедно с клетките в лумена на червото попадат и много спори на паразита *Nosema apis*. Един цикъл на размножаване обикновено протича за три денонощия. Спорите се изхвърлят навън и заразяват питите, рамките, стените на кошера и биват отново погълнати от пчелите.

В условията на България нозематозата нанася пораженията си през втората половина на зимата и пролетта до май.

Добри резултати в борбата с нозематозата може да се очакват когато се предприемат комплексни мерки, насочени едновременно към предразполагащите фактори и прекратяване на по-нататъшното развитие на ноземните паразити чрез медикаментозно третиране на всички семейства от пчелина.

В България за лечението на нозематоза е регистрирано и е издаден лиценз за употреба от НВМС при МЗГ само за лекарственото средство Нозестат-разтвор, производство на „Примавет-София“ ООД. Пролетното третиране с Нозестат-разтвор успоредно с зоохигиенните мерки за подобряване условията в пчелните гнезда има голямо значение за развитието на пчелните семей-

ства през пролетта и подготовката им за активния пчеларски сезон. Нозестат е средство за профилактика и лечение на нозематозата по пчелите. Ефектът му се дължи на антисептичното действие на съдържащите се в него йод, калиев йодид и мравчена киселина. Нозестат се прилага през пролетта, като профилактично средство (убива причинителя в пчелите и намалява заразността им) за да не се стигне до клинично проявление на нозематозата в заразените пчелини и като лечебно при болни пчелни семейства.

Нозестат се отпуска по лекарско предписание и се прилага и дозира по следният начин: Вътрешно с подхранващ захарен сироп (1:1) или меднозахарно тесто. Съдържа-

нието на флакон №1 и №2 се разклаща и се смесва, като съдържанието на флакон №2 се добавя към флакон №1. За един литър захарен сироп или един килограм меднозахарно тесто, се добавят 5 ml Нозестат. За дозиране на Нозестат се използва мерителната спринцовка в опаковката.

Третирането с приготвения лечебен сироп се провежда 3 пъти през 3 дни с по 500-800 ml, като след една седмица се повтаря по същата схема.

Третирането с лечебното меднозахарно тесто се извършва с 200-300 g, като след приемането му третирането може да се повтори.

Нозестат не се използва по време на медосбора.

*Фестивал на меда – Несебър 2006 щанд на “Примавет-София”
ст.н.с. д-р Иван Панчев, Адриана Андонова, инж. М. Михайлов*

„Изпитване на продуктивните показатели на пчелните семейства след използване на въглехидратна храна „АПИТОНУС“

Доц. Иванка Желязкова, доктор – Аграрен факултет при Тракийски университет, гр. Стара Загора

Резюме на доклада

В условията на интензивно пчеларство основната цел е достигане на максимална продуктивност от пчелните семейства. За постигане на целта е необходимо да се отглеждат силни семейства и да се поддържа активното им развитие през целия пчеларски сезон. Важен момент при отглеждането на пчелните семейства е обезпечаването им с достатъчно, количество качествена храна. Храната е пълноценна когато съдържа в достъпна форма и оптимално количество всички вещества, необходими за растежа, развитието и размножаването на пчелите и пчелните семейства – белтъчини, въглехидрати и мазнини (основни компоненти), както и вода, минерални соли и витамини (допълнителни компоненти).

В различните райони на пчеларстване (в зависимост от надморската височина, релефа, климатичните условия, вида на медоносната растителност и др.) съществуват периоди, когато пчелите не могат да си набавят достатъчно нектар и прашец. В такива кризисни за пчелите моменти човек може успешно да се намеси в живота на пчелните семейства чрез подхранване.

МАТЕРИАЛ И МЕТОДИ

Сформиране на групи за изпитване на „Апитонус“: Групите бяха сформирани след осведомителен преглед на пчелните семейства, при който беше определена силата на семействата, количеството на меда и беше констатирано наличието на пчелна майка.

Контролна група (K_1) с 10 пчелни семейства без допълнително подхранване.

Контролна група (K_2) с 15 пчелни семейства подхранване с медно-захарно тесто без добавки в доза 1,0 кг на пчелно семейство (2 пъти по 0,5 кг).

Опитна група (O) с 15 пчелни семейства подхранване с въглехидратна храна за пчели „Апитонус“, в доза 1,0 кг на пчелно семейство (2 пъти по 0,5 кг).

Пчелните семейства бяха заселени в 10 – рамкови Дадан-Блатови кошери.

Измерване

Първото измерване на пчелните семейства беше направено по време на главния пролетен преглед 31.03.2006 г. През пролетния период се извършиха 4 измервания през 12 дни (31.03., 12.04., 24.04., 06.05.), за да се обхване общото количество яйца, снесени от пчелната майка за периода на подхранване. **Проследени бяха промените в следните показатели:**

1. Сила на пчелните семейства, изразена в брой междурамия плътно покрити с пчели и съответното изчисление в кг;

2. Количество на меда в пчелните гнезда – кг;

3. Количество на прашеца в пчелните гнезда – cm^2 ;

4. Количество на запечатаното работническо пило – брой килийки;

Измерването на посочените показатели беше осъществено с мерителна рамка с големина на квадратите 5 x 5 см.

Медопроодуктивност

Количеството на получения от пчелните семейства мед (кг) по време на главната паша беше определено с помощта на мерителна рамка.

Главен есенен преглед при подготовка на семействата за зимуване. Прегледът беше извършен в края на пчеларския сезон (30.08. 2006 г.). Измерени бяха посочените по-горе показатели с мерителна рамка.

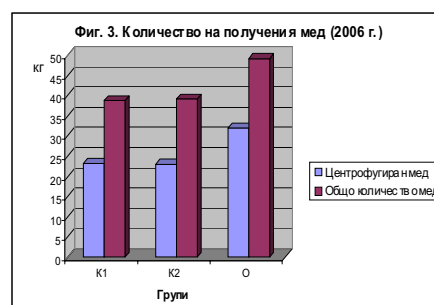
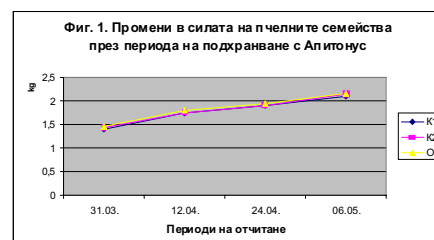
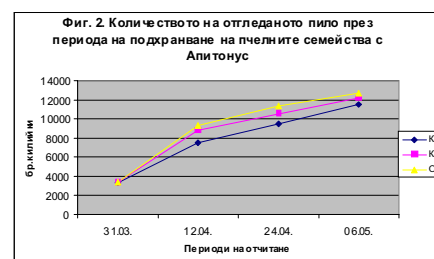
Главен преглед на пчелните семейства при зимняване. Извършен беше на 19.10. 2006 г., като бяха измерени показателите, характеризиращи развитието на пчелните семейства.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Отчетените промени в пролетното и есенното развитие на пчелните семейства, включени в експеримента, и медопроодуктивността им през пчеларския сезон, са в полза на семействата от опитната група

Вземайки под внимание получените от изпитването резултати, считаме, че подбудителното подхранване на пчелните семейства в ранна пролет с въглехидратната храна „Апитонус“ е оправдано. Наблюдаваното средно по сила стимулиращо действие на „Апи-

тонус“ през пролетта се запазва и в следващите периоди от развитието на пчелните семейства, което според нас е причина за отглеждането на повече пило в края на пчеларския сезон и при зимняването. При това, стимулиращото действие на въглехидратната храна „Апитонус“ върху признаците, характеризиращи развитието на пчелните семейства (сила и количество на пилото), рефлектира върху медопроодуктивността им. От тези пчелни семейства се получава повече мед като стоков продукт, като хранителни запаси в семействата по време на зимуването и като резерв.

ПРЕПОРЪКИ

Въз основа на получените резултати от проучването препоръчваме за пчеларската практика прилагане на въглехидратната храна „Апитонус“ при пролетно подбудително подхранване в доза и кратност определени от производителя („Примавет – София“ ООД).

ЕКОСТОП СРЕЩУ ВАРОАТОЗАТА ПО ПЧЕЛИТЕ

Резюме на доклад от ст.н.с. – г-р К. Гургулова и кол. за клинична ефективност (Апимондия 2003, Любляна, Словения)

Алтернативните средства за борба срещу вароатозата са известни отдавна. На съвременния етап те станаха особено актуални, тъй като в много страни *Varroa destructor* разви резистентност към различните конвенционални акарициди.

Настоящото изследване е свързано с клинично изпитване на ефективността на Екостоп – препарат производство на „Примавет – София“ ООД срещу вароатозата по пчелите. Опитите проведохме през периода юни-септември 2001 г. и април-май 2002 г. върху 40 пчелни семейства на опитен пчелин в района на гр. Стара Загора. Пчелните семейства бяха третирани с Екостоп (активна субстанция, съдържаща 5,0 g тимол и 2,0 ml ментово масло), предложен като твърд аерозол с продължително отделяне на активните вещества.

Сформирахме опитни и контролни групи, на които приложихме Екостоп, и сравнявахме резултатите с контролна група, третирана с Варостоп, и контролна нетретирана група. Отчитахме динамиката на падналите акари при опитните групи на 7-я ден, 14-я ден, 21-я ден, 28-я ден, 35-я ден, 42-я ден и 45-я ден. Наблюдавахме за проявление на неже-

лани странични действия на Екостоп при пчелните семейства – смъртност на пчелни майки, пчели и пило, кражби и др.

Акарицидната ефективност на препарата установихме чрез контролно третиране на опитните и контролната група с Варостат-Р /Родовар/.

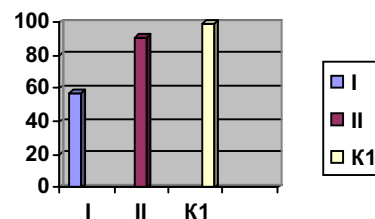
При проведените експерименти през есенния период на 2001 г. се установи, че третирането на пчелните семейства с две плочки показва добра ефективност. След прилагането на две и три плочки не се наблюдава достоверна разлика в ефективността. Пчелните семейства презимуваха без загуби на пчели и пчелни майки.

Развитието на семействата в началото на пролетния експеримент беше нормално за сезона, а след приключване на експеримента – в опитните и контролната група силата на семействата беше увеличена.

Установената ефективност на Екостоп показва, че препаратът притежава висока акарицидна активност при третиране през пролетта с две плочки за 45 дни.

През целия период на опита не се наблюдаваха прояви на странични неже-

лани явления на изпитваните препарати върху пчелната майка, пчелите и пилото.

Ефективност от третирането на пчелите с Екостоп (за 15 и 45 дни) и Варостоп

I група третирана с 2 плочки Екостоп за 15 дни **57,45 %**

II група третирана с 2 плочки Екостоп за 45 дни **90,59%**

K1 третирана с две ленти Варостоп за 45 дни **99,15 %**

Изводи:

Екостоп показва най-висок ефект срещу вароатозата /90,59±1,83%/ при прилагане в доза 2 плочки на пчелно семейство за 45 дни.

При правилно прилагане Екостоп не показва нежелани странични действия върху пчелното семейство.

Борба с Аскосферозата по пчелните семейства

Ст.н.с. г-р Калинка Гургулова

Фунгисан – разтвор е отново регистриран
Разрешение от МЗ за пускане на пазара
на биоциден препарат № 0309-1/15.11.2006

Аскосферозата е гъбно заболяване при медоносната пчела. Причинителят *Ascosphaera apis* е плесен, чиито спори много лесно (със цветния прашец, водата и нектара) може да попадне в пчелното гнездо и при подходящи условия да се развие и предизвика заболяване.

Борба срещу тази микоза освен зоохиgienните мероприятия и отстраняването на предразполагащите фактори, включва и специфични антимикотични средства.

Препаратът Фунгисан е регистриран, като биоциден продукт от групите разтвор за дезинфекция на кошерите, рамките и въглехидратната храна на пчели в пчелни семейства срещу причинителите на аскосфероза (варовито пило) и аспергилоза (каменно пило) по пчелите.

Дезинфекция на въглехидратната храна (захарен сироп).

Към 1 литър студен захарен сироп се прибавят 2 ml Фунгисан и се разбърква добре.

В една стандартна хранилка от 700 ml се поставя 500 ml разтвор – 3 до 4 пъти през 6-7 дни.

Запълване на килийките на питите около пилото едностранно с 10 до 20 ml на пита – 2 до 3 пъти, през 6-7 дни.

Обработка на кошера с воден разтвор на препарата.

Към 2 литра преварена вода се прибавят 20 ml Фунгисан.

а) За обработка на кошера преди заселване на рояк или на пчелно семейство:

Намазват се с четка или се опръскват добре стените и дъното на кошера с 150 до 200 ml от разтвора.

б) За обработка на питите и рамките от магазина преди прибирането им в склада и за обработка на питите и рамките от плодника при разширяване на гнездото:

Опръскват се питите и рамките с 10 до 20 ml от разтвора за един брой.

Специални указания при употреба:

За улеснение на пчелите при приемане на въглехидратната храна поставяйте по няколко сухи дървени лентички (клетки, тресчици) в малкото отделение на хранилката.

Някои от пчелите посетили хранилката проявяват чувствителност към активното вещество на Фунгисан и понякога само в хранилката при изземане на лечебният захарен сироп може да се загубят около 10 – 20 пчели. Това не оказва влияние в момента на третиране и след това върху цялостният живот и дейност на пчелното семейство.

Тази реакция на пчелите не се отразява върху добрият дезинфекционен ефект на Фунгисан биоциден разтвор.

Vita – Англия на пчеларския пазар с нови лекарствени продукти

Vita – Англия, чрез своя представител в България фирма „Примавет-София“ ООД през 2006 г. регистрира за употреба нов ветеринарномедицински продукт за лечение на пчелите срещу вароатоза с търговско наименование Ariguard-gel (Апигард-гел).

Апигард-гел съдържа активно вещество тимол и е опакован в специфична алуминиева тавичка с обем 50 ml. Тя се поставя върху рамките на кошера пролет и в късно лято, два пъти през две седмици. Чрез забавеното освобождаване на тимола и насищането с пари на кошера пространство се достига до необходимото лечебно действие. За разпространението на тимола допринасят и пчелите, които разнасят гела полепнал по телата им, при вътрегнездовите си контакти.

През 2007 г. фирма „Примавет-София“ ООД в сътрудничество с Vita – Англия ще предложи регистрирането за употреба на тестове за бърза теренна диагностика на американски и европейски гнилец по пчелите.

Нова информация за действието на продуктите на Vita – Англия, пчеларите ще научат от лекцията в град Плевен през февруари, 2007 г. от представители на фирмата.

Проблемни паразитни заболявания при пчелните семейства

Това беше темата на лекцията изнесена от д-р Драган Чиркович, държавен експерт по пчеларство в Р Сърбия на семинара организиран по програма на „Фестивал на меда-2006“ в гр. Несебър.

Основно внимание бе отделено за профилактичните и лечебни мероприятия срещу вароатозата и нозематозата. Бяха съобщени положителните резултати получени във ветеринарен университет в гр. Белград при клиничното изследване на продуктите за профилактика и лечение на вароатозата по пчелите Варостоп-ленти и Екостоп-плочки, производство на фирма „Примавет-София“ ООД.

Броя подготвиха:

Ст.н.с. д-р Иван Панчев;
Ст.н.с. д-р Филип Станчев;
Маг. ик. Надежда Христова;
Д-р Вера Попова
Издава: Фирма „Примавет-София“ ООД
Печат: „Скала“

II Европейска конференция на учените в пчеларството

Ст.н.с. д-р Филип Станчев от фирма „Примавет – София“ ООД взе участие в „II Европейска конференция на учените в пчеларството“, състояла се в гр. Прага от 10 до 14.09.2006г. На симпозиума бяха представени над 250 доклада в пленарни и дискуссионни заседания от учени от всички европейски страни. В секцията по здравеопазване на пчелите впечатление направиха докладите за вирусните заболявания. Съобщено беше за повишена заболяемост от Европейски гнилец в Швейцария. Проучвания върху нозематозата показват, че в редица страни на Европа се откриват огнища на инвазия от Нозема серана успоредно с отдавна известният паразит Нозема апис. Учените работещи в областта на здравеопазването на пчелите се обединиха около идеята да съсредоточат усилията в разкриване факторите скъсяващи живота на възрастните пчели, за което беше създадена работна група.

АПИТОНУС
ВЪГЛЕХИДРАТНА ХРАНА
ЗА ПЧЕЛИ
Чрез прилагането на „АПИТОНУС“ ще започне добро и своевременно развитие на пчелите в началото на активния пчеларски сезон.
ПРОБУДА
СРЕЩУ БЕЛТЪЧЕН ГЛАД
ПРИ ПЪРВОТО ПРОЛЕТНО ПОДХРАНВАНЕ
Може да се приложи към подбуда или към захарен сироп.

Международен симпозиум
„Апимондия“ – София 2006

Награденият щанд на фирма „Примавет – София“ ООД

„Международен симпозиум „Апимондия“ – София 2006“ от ляво на дясно на трибуната Цветан Димитров-председател на организационния комитет, Пламен Петров и Ганчо Ганев – зам. председатели на организационния комитет, Трендафилов – съветник на президента на Р България, Нихат Кабил – министър на МЗГ, А. Йоргенсен – президент на Апимондия, Ж. Ратиа и Ж. Фер от Апимондия, Филип Станчев и Петър Петров – зам. председатели на организационния комитет.

„Примавет-София“ ООД предлага пчеларски инвентар от CIVAN – ТУРЦИЯ

Фирма „Примавет-София“ ООД, София 1528 ПК 9, Търговски офис бул. „Сливница“ 211А, тел. 02/ 931 81 41; 0878 83 17 44, e-mail primavet@abv.bg,